

МАН і Я

Газета комунального закладу Львівської обласної ради
"Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді"

Заснована у грудні 2001 року

ГРУДЕНЬ 2019 – СІЧЕНЬ 2020

творчий конкурс

Юні літератори Львівщини

Упродовж грудня – січня відбувся обласний конкурс юних літераторів Львівщини „Весняний легіт” імені Зоряни Гладкої

До участі в конкурсі було подано 83 учнівські доробки. До очного етапу члени журі запросили 42 учасників, поінформувала методист ЛОМАН Тетяна Хомик.

25 січня у приміщенні Будинку вчителя зібралися учасники конкурсу разом із батьками, керівниками літературних студій, вчителями. Урочисто відкрив захід професор ЛНУ імені Івана Франка, член-кореспондент НАН України Микола Миколайович Ільницький. Аналізуючи художнє слово юних літераторів, Микола Миколайович зауважив, що у творах присутня героїка, біль утрат. Більше подано прози, аніж поезії, і це не просто враження від побаченого, а ще й фантастичні і реальні сюжети, конфлікти тощо. Відчувається подих тих тривог, якими наповнене суспільство.

„Щодо поезії, то професійний рівень її не є високий, втрачається прагнення до досконалості строфи, чіткості рими, ритміки. Але найголовніше – присутні надто загальні думки, які людина хотіла вкласти у свої твори. Зараз пишуть верлібрами, а таку поезію може компенсувати цікава метафора, несподіваний образ, а такого в учнівських творах ще мало. Є загальні закони літератури, яких слід дотримуватись”, – підсумував Микола Ільницький.

Поетеса, член Національної спілки письменників України Марія Людкевич доповнила, що теперішній час такий, що все складніше відчуті поезію, яка пишеться серцем, почуттями, тому більше серед конкурсних робіт прози, творів-роздумів із плетивом подій.

Члени журі – Микола Ільницький, Марія Людкевич, Мар'яна Комариця, Олександра Гурін, Надія Заячківська (Стрем), Тереза Угрин – зачитали учасникам свої поетичні твори.

Після урочистого відкриття учнів розподілили за віковими категоріями, і вони представили свої творчі доробки у секційних засіданнях.

– Завершився конкурс на піднесеній ноті – нагородженням переможців дипломами і пам'ятними подарунками, – підсумовує Тетяна Хомик. – У старшій віковій категорії перемогу здобула Софія Чорній, учениця 10 класу СЗШ № 72 м. Львова, вихованка літературної студії „Галиця” КЗ ЛОР „Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді”.

Почитати твори переможців та призери конкурсу (III місце) пропонуємо нашим читачам на 4 сторінці газети „МАНіЯ”.

За матеріалами сайту ЛОМАН

конкурси лютого

У лютому відбудеться Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів.

I етап (шкільний, районний, міський) триватиме до 3 лютого 2020 року, II (обласний) – 9, 14, 15, 16 лютого 2020 року у Львові.

Основні завдання конкурсу – виявити та підтримати обдарованих дітей, залучити інтелектуально та творчо обдаровану учнівську молодь до науково-дослідницької й експериментальної роботи, формування активної громадянської позиції, виховання самостійності, наполегливості, вміння формулювати й обстоювати власну думку.

МАНівців запрошують до участі у Всеукраїнському конкурсі екологічних проєктів „Еко-погляд”. I етап конкурсу – відбірковий (заочний) триватиме до 1 березня 2020 року, II етап – фінальний (очний) відбудеться 14-16 квітня 2020 року.

Для участі у I етапі Конкурсу слід заповнити онлайн-заявку, посилання на яку розміщено на сайті НЦ „МАНУ” www.man.gov.ua у розділі Конкурс „Еко-погляд”, пройти курс навчання, надіслати проєктну роботу та медіафайли на електронну адресу gis_rs@man.gov.ua.

Мета конкурсу – популяризувати знання з екології, географії, дистанційного зондування Землі (ДЗЗ) і суміжних галузей науки, підтримати обдарованих дітей та учнівську молодь, залучити їх до науково-дослідницької діяльності в гуртках і секціях наукових відділень Малої академії наук України.

Львівський національний університет імені Івана Франка і телеканал „НТА-незалежне телевізійне агентство” оголошують про початок спільного телевізійного проєкту – інтелект-шоу „Ліга знань”. Телегру проведуть у форматі інтерактивної олімпіади з конкретних навчальних предметів. Перші чотири випуски програми будуть присвячені українській мові та літературі; хімії; історії; математиці.

Участь у телегрі зможуть взяти учні 10-х та 11-х класів шкіл Львова та області, які пройдуть попередній відбір. Для участі у відбірковому етапі школярі повинні до 16 лютого 2020 року зареєструватися за посиланнями на сайті університету.

Основний етап змагань відбудеться в Актівій залі ЛНУ і транслюватиметься в телефірі каналу „НТА”. Телегра проходитиме у 3 тури.

Автори ідеї телепрограми зазначають, що основним завданням проєкту є просвітницька діяльність, популяризація освіти та науки серед школярів, створення соціальних і професійних „ліфтів” для молоді, підвищення зацікавленості до навчання тощо.

інновації

STEM-освіта в роботі МАН

21 січня Львівська обласна Мала академія наук провела обласний семінар-нараду на тему „STEM-освіта як перспективна форма інновацій у системі роботи Малої академії наук”.

Заходь. Думай.
Дій

Ідеатон із таким гаслом відбувся 10 січня на факультеті прикладної математики та інформатики Львівського національного університету імені Івана Франка для учнів Львів-ської обласної Малої академії наук.

27 учнів 8-10 класів прослухали мотивуючі виступи випускників відділень комп'ютерних та технічних наук МАН, переможців міжнародних та всеукраїнських конкурсів Романа Левковича, Соломії Леню, Анастасії Михайлевич.

Учасники ідеатону освоювали мистецтво створювати презентації з допомогою Анжели Красовської, методистки ЛОМАН, та вчилися публічно виступати з Олександром Самуйловим, бізнес-тренером та гештальттерапевтом.

– Школярі сформували команди (2-4 учасники), знайшли проблеми та працювали над проектами, які допоможуть їх розв'язати, під керівництвом надзвичайних менторів, студентів ЛНУ імені І. Франка, – повідомила методист секції комп'ютерних наук ЛОМАН Оксана Сторож. – Дякуємо Святославу Гамару, Софії Ковальчук, Насті Михайлевич, Аліні Бурій, Зоряні Андрусак, Ірині Ковальчик за те, що зуміли мотивувати учнів та спонукали чітко сформулювати ідеї вирішення певних проблем.

– В результаті ідеатону учні презентували журі 8 командних проектів. Усі діти добре попрацювали, тому обрати переможців було надзвичайно складно, – додає Оксана Сторож.

– В результаті дискусій вирішили виділити три такі проекти: додаток для інсуліно-залежних людей, додаток для людей похилого віку та розв'язання – проблеми з відходами. Дякуємо Сергію Канюці, Івану Бабічуку, Маряні Лопатинській, Ірині Шевчук, Василю Салабаю, нашим неперевершеним членам журі, які виконали найскладнішу місію: вислухати-зрозуміти-нагородити учнівські команди.

Особливо дякуємо, що допомогли перетворити ідею з нашим ідеатонем в реальність, Соломії Леню та Святославу Гамару!

Учні отримали подарунки від ІТ-компанії SoftServe.

STEM-освіта – це один із напрямів проектною та навчально-дослідницької роботи учнів закладів загальної середньої та позашкільної освіти.

Тренер компанії EdPro Дмитро Галько презентував інтерактивну панель EdPro та можливості програми mozaBook. EdPro – прилад, що поєднує в собі функціонал проектора, інтерактивної дошки, комп'ютера, планшета та телевізора в надміцному протиударному корпусі, яким можна керувати за допомогою дотику. Дмитро розповів учасникам семінару про можливості програми mozaBook, яка урізноманітнює інструментарій проведення занять численними ілюстраційними, анімаційними та творчими презентаційними можливостями.

Педагоги ЛОМАН Микола Тупичак, Любов Селіверстова і Світлана Семак, а також керівники гуртків робототехніки обласної МАН Тарас Дмитрів та Ігор Дебера поді-

лилися досвідом упровадження STEM-освіти в навчальні програми гуртків „Дитячі наукові студії” та „Робототехніка”.

секція журналістики

Новій медіастудії бути!

У листопаді 2019 року Львівська обласна Мала академія наук взяла участь у конкурсі „Youth MediaLab”, де виграла грант для проведення занять із журналістики у сучасній медіастудії.

У конкурсі взяло участь 500 шкіл та закладів позашкільля. Експерти „Youth MediaLab 2019-2020” відібрали 20 фіналістів. Тепер там обладнають сучасні медіастудії, де учні зможуть створювати якісніші матеріали для своїх редакцій. Серед них – наша Мала академія.

„Медіаграмотність є відносно новим предметом, який викладають

у школах. Тож дуже важливо, що в Україні збільшується кількість проєктів, які охоплюють цей напрям. Загалом же цією ініціативою ми хотіли підтримати школярів, які почали журналістську діяльність, хочуть знати більше про цю професію і, головне, – робити медіаматеріали на якісному рівні. Тепер вони отримають достатньо інструментів, зокрема технічних, щоб здійснити таке завдання”, – зазначила заступниця міністра освіти і науки Любомира Мандзій.

За умовами програми, заклади-фіналісти отримали комплекти сучасних медіастудій. А впродовж 2019-2020 навчального року вчителі та редакції пройдуть спеціальне навчання, під час якого їм розкажуть,

як правильно користуватися обладнанням та для яких завдань його можна використовувати.

Від початку 2-го семестру навчання учні секції журналістики Львівської обласної Малої академії наук мають змогу створювати власні проєкти і застосовувати на практиці вивчену раніше теорію. Заняття відбуваються щовівторка о 16.40 на факультеті журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка: вул. Чупринки, 41, ауд.202. Як зазначила керівник гуртка Наталія Войтович, за згодою батьків, вдалі матеріали публікуватимуть у соціальних мережах.

Довідка

Youth MediaLab – соціальна та некомерційна програма розвитку шкільних та молодіжних медіа в Україні.

Освітній проєкт реалізується Міністерством освіти і науки України та Міністерством інформаційної політики України спільно з громадською організацією Change Communication („Комунікації для змін”) за підтримки Проєкту міжнародної технічної допомоги „Зміцнення громадської довіри” (UCBI II), що фінансується агентством США з міжнародного розвитку (USAID), та Google Україна.

роздуми

Журналістика: ремесло чи мистецтво?

Гортаючи стрічку новин у смартфоні або слухаючи ранковий радіоэфір, ми, мабуть, не замислюємося, яке значення для кожного з нас має журналістика. Коли ж обираєш для себе цей фах як майбутню професію, одразу помічаєш, наскільки важлива праця журналіста. Багато хто обирає журналістику як творчу професію. А насправді вона – ремесло чи вид мистецтва?

В Академічному тлумачному словнику української мови можна знайти декілька значень слова „ремесло”:

1. Ремесло – дрібне виробництво готових виробів, що базується на ручній техніці при відсутності виробничого поділу праці;

2. Ремесло – робота, праця без натхнення, творчості.

Мистецтво – творча художня діяльність, що відображає дійсність у художніх засобах.

Фактично, будь-яку професію можна вважати ремеслом. Адже вона була створена для того, щоб, приносячи користь іншим, отримувати заробіток. Крім цього, журналістика є ремеслом, якщо обрана за професію несвідомо, в результаті чого не приносить задоволення.

Я ж схилилася до думки, що журналістика є саме мистецтвом. Перш за все, це можливість впливати на думку багатьох людей. А ще цей фах допоможе розвинути свої риторичні та письмові здібності.

Отож, чим є Ваша професія – ремеслом чи мистецтвом, вирішуєте лише Ви самі!

свята

New year party

19 грудня 2019 року в Обласному молодіжному центрі відбулась передноворічна вечірка для Малої академії наук.

Захід був організований викладачами академії та учнями секції історії. У плейлисті переважали українські, англійські та новорічні пісні. Крім цього, у програмі було чимало тематичних конкурсів. Активні учасники вечірки отримали сертифікати та подарунки.

Ця подія стала початком зимових святкувань. А ще вона об'єднала усіх (незалежно від секції) МАНівців разом: тут були представники математичної, журналістської, історичної, психологічної та інших секцій.

Сторінку підготувала Анастасія ВІРТ, учениця 9 класу Львівської класичної гімназії

літературна сторінка

Навіяно „Весняним леготом”

Пропонуємо нашим читачам ознайомитися з творчістю переможниці й призерки (III місце) цьогорічного конкурсу „Весняний легіт” імені Зоряни Гладкої. Школярки — учасниці літературної студії ЛОМАН „Галиця” (керівник — Христина Волощак).

Олена ПРИСЯЖНЮК,
учениця 11 класу ЛНЕК НУ „ЛП”

Зацукровані діабетики,
Істерички на гострих кінчиках,
Рибки фузу, яку шматочками
Запахаси в горлянку гідності.
Шитишиновим сиропом тягнеться
По цюках її блідо-матових

Слина з кров'ю відтинку марганцю
Вереск нітем по зв'язках дряпає...
І хоч як вона ще тримається,
Голод-погляд тебе облизує,
Знизу-вверх, зверху-вниз. Мариться,
Наче тут хоч один виживе.
І засмалені пальці стягують
Стрічки й сумніви підло плутають
Сніг мережива тане. Слабкістю
Відає в спробах глуд послухати.
Вбий її, збери відчай подихом,
Королева слідує, зважає,
Не дай залишкам ніжних променів
Вкрити те, що давно вже втрачено...
Нектар суму останніх усмішок
Вирви, зуби зітри об кісточки
І як вірний слуга „Величності”
Сам зламайся
від свого ж
рішення...

ЖУКИ І ЯЦІРКИ

Зайдаємо сум нектаринками —
Помаранчевими світофілами.
Ми стаємо занадто зухвалими,
Рівноцінно стаємо безсилим.
А горбаті квартали все тягнуться,
Нам спішити, як знаєш, ніколи,
На плакатах зі сміхом змариться
Те, в що нам говорили вірити...

Відахнуться від цього з подивом
Малазійські жуки та яцірки
Їм дороги — піщаним берегом
Вже встелили космічні пращури.
Дай мені десять лап і долари,
Стань царевичем бурих яцірок,
Може, нас заховають в бункерах
Марсіани. Хоча б у ящиках...
Ми відамо позитивних й правильних,
І ми знищимо все до кісточок,
Паразити, жуки і яцірки
Діти Сонця, війни, ще гіршого,
Що принесли із дому рідного —
Це квартали, це їх горбатістю
Нам прописаний сум за гідністю
Тобто тим, що не передбачено
На плакатах. Ще нектаринками
Займо марсіанські хроніки
Так зухвалі, тому безсилим
Ми здаємось в кар'єрі Стомлених...

Ділити суцільне хаосне безглуздо на два
Хай навіть їх шкербе вже жовтень —
(Заплювані стелі)

Покручені пальці, заламані з сміхом.
„Чекай”.

Безсонно скриплять на площадках
старенькі гойделі...

Обгортки калібрів в кутках почорнілих
ліфтів

Подавимося монооксидом. „Насправді,
чекали”

Підсвічене вирваним (24/7)

В контексті загублене. Так, ігноруючи
правду,

Зривались на кнопки усе ще чорноцукрих
ліфтів,

Плювали у стелю думками, що в'їлись
у труби.

Вони обіцяли тепло, вони принесли
Безглуздо хаосне
Монооксидне
(Завтра)

Софія ЧОРНИЙ,
учениця 10 класу СЗШ № 72

що мені дало суспільство?
багато.
навчило багато що цінувати.
навчило багато що любити.

робити самій, а не просити.
кохати так, щоб ніхто не знав.
робити так, як хтось сказав.
до думки чужих прислухатись.
до вісімнадцяти не кохатись.
просто у храмі грішити.
просто назло робити.
когось боятись.
кимсь гратись.
бити й жаліти.
гасити й горіти.
губити.
цукаати.
любити.
втрачати.
і вмерти.
невизнаним.
забутим.
пронизаним.
і скутим.

обійми мене.
я боюсь.
я злякалась.

я запливла за буйки у твоїх очах.
пригорни мене.
поцілуй мене.
відштовхни мене.
я б померти воліла на твоїх плечах.
покажи мені.
розкажи мені.
і збреши мені.
ти Елізабет Баторі бачиш в моєму
портреті.

плавай в мені.
пірнай в мені.
помирай в мені.
нас не буде на наших посмертних
бенкеті.

забувай про мене.
потерпай від мене.
пам'ятай про мене.
мої помилки стали рефlekсами.
тримай мене.
заплітай мене.
відпускаяй мене.
ми від'їжджаємо в пекло міськими
тролейбусами.

МАНІЯ

Газета Львівської
обласної Малої академії наук

Редактор
Тетяна ПАСОВИЧ
Комп'ютерна верстка
Львівської обласної МАН

Адреса для листування: 79000
м. Львів, вул. Коперника, 42
Тел.: 225-56-81, 261-22-58